

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců Mgr. Ondřeje Bartoše a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobkyně: **PARAMO a.s., IČ 48173355**
sídlem Přerovská 560, 530 06 Pardubice
zastoupená advokátem Mgr. Romanem Vojtou, LL. M.,
advokátem Skils s.r.o., advokátní kancelář
se sídlem Křižovnické nám. 193/2, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2022, č. j. 4232-4/2022-900000-317

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2022, č. j. 4232-4/2022-900000-317 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 18 416 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla žalobou u správního soudu v záhlaví vymezené rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně podané proti rozhodnutí Celního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 21. 10. 2021 č. j. 47626-11/2021 – 590000-12. Tímto rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 135v odst. 1 zákona o spotřebních daních (dále jen „ZSD“), kterého se dopustila tím, že jako provozovatel daňového skladu ev. č. SEED CZ0401652S006 (dále jen „daňový sklad“) uvedla do volného daňového oběhu neznačkováný nebo nebarvený minerální olej uvedený v § 134b odst. 1 ZSD v celkovém množství 51 955 l zařazený podle Prováděcího nařízení Komise (EU) 2020/1577 ze dne 21. září 2020, kterým se mění přílohy I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o Společném celním sazebníku, ve znění platném k 1. lednu 2018 do kódu kombinované nomenklatury (dále jen „KN“) 2710 19 47; obchodní označení: Tlumičový olej KYBC-38B2 (dále jen „tlumičový olej“), když právnické osobě KYB Manufacturing Czech s.r.o., se sídlem U Panasonicu 277, 530 06 Pardubice – Staré Čívce, IČO 27082784 (dále jen „odběratel“) dodala z daňového skladu:
 - dne 16. 2. 2021 na základě dodacího listu – dokladu o osvobození č. 81302712 tlumičový olej v celkovém množství 25 860 l a
 - dne 30. 3. 2021 na základě dodacího listu – dokladu o osvobození č. 81313543 tlumičový olej v celkovém množství 26 095 l,

čímž porušila povinnost danou ustanovením § 134e odst. 1 ZSD. Za spáchání uvedeného přestupku byl žalobkyni uložen podle § 135v odst. 5 ZSD správní trest pokuty ve výši 60 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobkyně se domáhala zrušení napadeného rozhodnutí. Namítala nezákonnost rozhodnutí i postupu správních orgánů ve správním řízení. Dále namítala jeho nepřezkoumatelnost z důvodu nedostatečného zdůvodnění a nevypořádání se s námitkami.
3. Žalobkyně namítala, že nebylo prokázáno, že by z její strany došlo k jednání, které ji žalovaný klade za vinu, tj. že uvedla do volného oběhu neznačkováný a nebarvený tlumičový olej. Žalobkyně vytýkala absenci důkazů ve správním řízení, na základě nichž mohl žalovaný učinit závěr o spáchání přestupku. Žalovaný závěr o spáchání přestupku učinil na základě úředního záznamu o podezření ze spáchání přestupku ze dne 16. 4. 2021, č. j. 42427-2/2021-590000-31, vysvětlení žalobkyně ze dne 31. 3. 2022 učiněného před zahájením správního řízení, procesního vyjádření žalobce ze dne 30. 8. 2022 učiněného v průběhu správního řízení. Žalobkyně vytýkala, že úřední záznam o podání vysvětlení ani vyjádření žalobkyně nelze v řízení použít jako důkaz o spáchání přestupku. Poukázala na zásadu zákazu sebeobviňování a na povinnost správního orgánu v řízení o přestupku prokázat vinu obviněného. Žalobkyně dále vytýkala neprovedení místního šetření s odebráním vzorku tlumičového oleje dodaného odběrateli, na základě kterého by bylo zjištěno, zda byl tlumičový olej značkován a barven. Na základě podkladů žalovaného nebylo možno učinit závěr o spáchání přestupku žalobkyní.
4. Další námitka se týkala samotné povinnosti barvit a značkovat tlumičový olej. Žalobkyně rozporovala, že by předmětný tlumičový olej této povinnosti podle § 134b odst. 1 ZSD podléhal. Podle žalobkyně je tlumičový olej mazivem a je tak z této povinnosti vyjmut podle § 134b odst. 2 písm. b) ZSD, když toto ustanovení z barvení a značkování vylučuje

mimo jiné maziva podle zvláštního právního předpisu. Tím je § 77 odst. 1 zákona č. 51/2006 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o provozu vozidel na pozemních komunikacích“) který definuje mazivo jako „mazací oleje a mazací tuky pro zajištění technické způsobilosti motorového vozidla k provozu“. Žalobkyně v žalobě vyložila, proč je tlumičový olej mazivem, a tento svůj závěr opřela o řadu odborných stanovisek a znalecký posudek. Žalobkyně tak měla za to, že ve správním řízení bylo prokázáno, že tlumičový olej je mazivem ve smyslu zákona o provozu a nesmí tak být barven a značkován. Stejně tak měla za prokázané, a to na základě shodných důkazů, které předložila, že barvení a značkování tlumičového oleje je na závadu jeho použití a dopadá na něj taktéž druhá výjimka podle § 134b odst. 2 písm. e) ZSD. Namítala nesprávnost závěrů žalovaného o tom, že tlumičový olej není mazivem a barvení a značkování není na závadu jeho použití.

5. Žalobkyně namítala, že žalovaný nesprávně vykládá § 134b odst. 2 písm. e) ZSD. Podle tohoto ustanovení platí, že barveny a značkovány nesmějí být ty oleje, u nichž by to bylo na závadu jejich použití. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení pak seznam olejů, u nichž je barvení a značkování na závadu jejich použití, stanoví vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 61/2007 Sb., kterou se stanoví podrobnosti značkování a barvení vybraných minerálních olejů a značkování některých dalších minerálních olejů (dále jen „vyhláška“). Žalobkyně nesouhlasila se závěrem žalovaného, že pokud předmětný tlumičový olej není uveden v seznamu vyhlášky, pak se na něho tato výjimka nevztahuje. Důvodem jejího nesouhlasu byla skutečnost, že barvení a značkování má negativní dopad na vlastnosti tlumičového oleje, jak bylo v řízení prokázáno. Poukázala na to, že předmětný tlumičový olej od 1. 1. 2021 není zařazen na seznam olejů, které nesmějí být barveny a značkovány podle vyhlášky, aniž by však oproti dřívějšímu, kdy na seznamu byl, došlo k takovým změnám v použití či vlastnostech tohoto oleje, že by barvení a značkování již nebylo na závadu jeho použití. Důvody jeho vyškrtnutí, jak je uvedeno ve stanovisku žalovaného ze dne 10. 12. 2020, nesouvisely s existencí negativních dopadů jeho barvení a značkování. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) je v § 134b odst. 3 zákona o spotřebních daních výslovně zmocněno k tomu, aby vyhláškou stanovilo „seznam minerálních olejů podle odstavce 2 písm. e), u nichž je značkování a barvení na závadu jejich použití“, a pokud ministerstvo předmětný tlumičový olej vyškrtlo ze seznamu ve vyhlášce z jiného důvodu, než je negativní dopad barvení a značkování, učinilo tak v rozporu se svým zákonným zmocněním. Žalobkyně tak měla za to, že správní orgány měly v řízení vyhlášku vyložit v souladu s účelem zákonného zmocnění tak, že výjimka z povinnosti barvit a značkovat se uplatní i na tlumičový olej. V případě takové nejasnosti ohledně právní povinnosti, nemá jít tato nejasnost k tíži žalobkyně, ale správní orgány měly povinnost volit výklad pro žalobkyni příznivější.
6. Dále žalobkyně upozornila, že v rozhodné době ani nedisponovala povolením značkovat a barvit vybrané oleje podle § 134g odst. 1 ZSD, tudíž se nemohla dopustit vytýkaného porušení povinnosti. Namítala také, že nemohla být případně ani naplněna materiální stránka správního deliktu, když jednání, které je jí kladeno za vinu, nevykazovalo takovou míru společenské škodlivosti odůvodňující závěr o spáchání přestupku.
7. Žalobkyně vytýkala procesní vady. Správní orgány neprovedly řádné dokazování, když předmětem dokazování neučinily důkazy v řízení předložené žalobkyní. V rozporu se zákonem nebylo nařízeno ústní jednání k provedení dokazování a žalobkyni tak nebylo

umožněno se vyjádřit, uplatnit námitky apod. Žalobkyně dále namítala porušení zásady ochrany dobré víry a právní jistoty spočívající v tom, že se správní orgány odklonily od dosavadní výkladové praxe ministerstva ohledně povinnosti barvit a značkovat tlumičový olej, a to ve vztahu ke stanovisku ministerstva ze dne 10. 11. 2020, které potvrdilo, že tlumičový olej je mazivem ve smyslu § 77 odst. 1 zákona o provozu, v důsledku čehož byla žalobkyně v dobré víře, že jeho nebarvení a neznačkování je v souladu s § 134b odst. 2 písm. b) ZSD.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitky žalobkyně uplatnila již v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalovaný upozornil na argumentaci žalobkyně, která na jedné straně tvrdí, že neměla povinnost tlumičový olej barvit a značkovat, a na straně druhé, že se vytýkaného porušení povinnosti nedopustila. Dále nesouhlasil, že by nedostatky dodacích listů byly ryze formální, když náležitosti této listiny jsou stanoveny v § 52 odst. 4 ZSD, a upozorňoval na zásadu presumpce správnosti daňových dokladů (dodacích listů), z nichž jednoznačně vyplývá, že tlumičový olej značkován a barven nebyl. Dále namítal nemožnost provedení místního šetření, když se správní orgán prvního stupně o realizaci přeprav tlumičového oleje dozvěděl až ex post. Žalovaný měl za to, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, a to i na základě vyjádření žalobkyně, které učinila dne 30. 3. 2021 a 30. 8. 2021, a z nichž se jednoznačně podávalo, že tlumičový olej nebyl barven ani značkován.
9. K námitce, že tlumičový olej je mazivem a tudíž není předmětem barvení a značkování, odkázal žalovaný v plném rozsahu na body 21 až 26 napadeného rozhodnutí. Zopakoval, že tlumičový olej není mazivem ve smyslu zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích a podle ZSD na něho dopadá povinnost barvení a značkování. Tlumičový olej není uveden ani ve výčtu olejů v příloze vyhlášky a nevztahuje se na něj ani tato druhá výjimka. O výkladu jednotlivých ustanovení zákona o spotřebních daních týkajících se barvení a značkování minerálních olejů, tak žalovaný neměl žádné pochybnosti.
10. K námitce neprovedení dokazování na ústním jednání žalovaný opětovně odkázal na napadené rozhodnutí a označil ji za bezpředmětnou, neboť správní orgány umožňovaly žalobkyni uplatňovat její procesní práva v celém rozsahu po celou dobu probíhajícího správního řízení. Dále žalovaný uvedl, že provedení ústního jednání podle § 80 odst. 1 přestupkového zákona není k naplnění práv účastníka správního řízení nezbytné. Zároveň žalobkyně mohla o nařízení ústního jednání žádat podle § 80 odst. 2 přestupkového zákona, což neučinila. Stejně tak se již v napadeném rozhodnutí vyjádřil k námitce nedostatku materiální stránky věci a dalším procesním námitkám.
11. K námitce porušení zásady dobré víry, kterou u žalobkyně mělo založit stanovisko Ministerstva dopravy, žalovaný uvedl, že toto stanovisko bylo korigováno písemností ministerstva ze dne 26. 11. 2020 č. j. 1/202-50-DOST/87, které je součástí spisu. Žalovaný zároveň poukázal na nedostatek podstatných náležitostí u stanoviska Ministerstva dopravy, jehož se žalobkyně dovolávala. Žalovaný se tak domníval, že takový neodůvodněný názor ministerstva, které je navíc v dané věci nepříslušné, nemohl u žalobkyně založit dobrou víru.

IV. Replika žalobkyně

12. Žalobkyně se opětovně vyjádřila k úřednímu záznamu ze dne 16. 4. 2021, jakožto jedinému důkazu, na základě kterého správní orgány rozhodovaly. Dále se vyjádřila k dodacím listům, které podle ní nejsou dokladem, kterým by bylo možné prokázat splnění povinnosti barvit a značkovat olej, a proto ani absence údaje vyžadovaného v § 52 odst. 4 zákon o spotřebních daních neprokazuje, nesplnění povinnosti barvit a značkovat tlumičový olej. Poukázala na neexistenci termínu „presumpce správnosti daňových dokladů“, na který odkazoval žalovaný, a zdůraznila, že dodací list je soukromou listinou. Žalovaný nemohl učinit závěr o spáchání přestupku na základě procesních podání žalobkyně, ta jsou součástí její procesní obrany.

V. Jednání soudu

13. V rámci ústního jednání konaného dne 1. 2. 2023 strany sporu setrvaly na svých procesních stanoviscích. Dokazování soud neprováděl.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně soud v rámci soudního přezkumu posuzoval jako jeden celek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2017, č. j. 6 As 22/2017 – 37; ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015 – 27; ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 As 101/2016 – 62).
16. Žaloba je důvodná.
17. Krajský soud neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným; nelze mu vytýkat ani nesrozumitelnost, ani nedostatek důvodů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou natolik závažnou, že by se jí soud musel zabývat z úřední povinnosti i nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35). Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, nelze vůbec věcně posuzovat jeho zákonnost a správnost. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud bez jednání zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Rozhodnutí je srozumitelné, pokud je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Krajský soud shledal, že napadené rozhodnutí těmito vadami netrpí, proto námitka nepřezkoumatelnosti, kterou žalobkyně spatřovala v nedostatečném zdůvodnění a nevypořádání se s námitkami, když jako jediný příklad uvedla námitku ohledně charakteru tlumičového oleje, není důvodná. Z rozhodnutí lze seznat, z jakých důvodů dospěly správní orgány k výrokovým závěrům.

18. V posuzovaném případě není mezi stranami sporné, že předmětný tlumičový olej spadá do kategorie minerálních olejů pod KN 2710 19 47 a je tedy primárně předmětem značkování a barvení podle § 134b odst. 1 ZSD.
19. Sporná je mezi účastníky otázka, zda tento tlumičový olej podléhá výjimkám ze značkování a barvení podle § 134b odst. 2 písm. b) a písm. e) ZSD. Možné důvody, proč by se dle žalobní argumentace na tlumičový olej měly vztahovat uvedené výjimky, spočívají jednak v jeho charakteru, pro který by měl spadat do maziv ve smyslu zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích, a jednak v tom, že barvení a značkování je na závadu jeho použití.
20. Podle § 135v odst. 1 zákona o spotřebních daních *„právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel daňového skladu dopustí přestupku tím, že do volného daňového oběhu uvede neznačkové nebo nebarvené minerální oleje uvedené v § 134b odst. 1“*.
21. Podle § 134b odst. 1 zákona o spotřebních daních *„předmětem značkování a barvení jsou minerální oleje uvedené pod kódy nomenklatury 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 43 až 2710 19 48, 2710 20 11 až 2710 20 19 a minerální oleje uvedené pod kódem nomenklatury 2710 20 90, pokud z nich podle metody stanovené ČSN ISO 3405 při teplotě 210 °C předestiluje méně než 90 % objemu těchto minerálních olejů včetně ztrát a při teplotě 250 °C alespoň 65 % objemu těchto minerálních olejů včetně ztrát.“*
22. Podle § 134b odst. 2 zákona o spotřebních daních *„značkovány a barveny podle pravidel stanovených v § 134c až 134k nesmějí být minerální oleje uvedené v odstavci 1, jedná-li se o pohonné hmoty a maziva podle zvláštního právního předpisu, s výjimkou minerálních olejů, na které se vztahuje osvobození od daně podle § 49 odst. 8.“* Zvláštním právním předpisem je zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, když podle jeho § 77 odst. 1 věty druhé *„mazivem jsou mazací oleje a mazací tuky pro zajištění technické způsobilosti motorového vozidla k provozu.“*
23. Podle § 134b odst. 2 písm. e) zákona o spotřebních daních *„značkovány a barveny podle pravidel stanovených v § 134c až 134k nesmějí být minerální oleje uvedené v odstavci 1, u nichž je značkování a barvení na závadu jejich použití.“*
24. Podle § 134b odst. 3 zákona o spotřebních daních *„Seznam minerálních olejů podle odstavce 2 písm. e), u nichž je značkování a barvení na závadu jejich použití, stanoví prováděcí právní předpis.“* Tímto prováděcím předpisem je vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 61/2007 Sb., kterou se stanoví podrobnosti značkování a barvení vybraných minerálních olejů a značkování některých dalších minerálních olejů.
25. Krajský soud se nejprve zabýval stěžejní námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu v řízení před správními orgány. Nedostatečné zjištění skutkového stavu lze spatřovat ve dvou rovinách. První rovina se týkala prokázání samotného spáchání vytýkaného deliktu, tedy neznačkování a nebarvení tlumičového oleje. Druhá rovina se týkala zjištění skutkového stavu v otázce aplikace výjimek ze značkování a barvení tlumičového oleje.
26. Dokazování lze označit jako souhrn úkonů správního orgánu prováděných s cílem zajistit, aby rozhodnutí odpovídalo skutkovému stavu rozhodované věci, přičemž je ovládáno zejména zásadou materiální pravdy a volného hodnocení důkazů. Správní orgán v řízení zahájeném z moci úřední musí zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být uložena povinnost (§ 50 odst. 3 správního řádu). Skutečný

stav věci musí zjistit i bez ohledu na tvrzení účastníka. V projednávané věci tyto je význam těchto povinností správního orgánu zvýrazněn tím, že se jedná o správní trestání, kde je stěžejní, aby skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností. Jak vyplývá z judikatury, v rámci řízení o uložení pokuty za správní delikt zahajovaného z úřední povinnosti je třeba klást zvláštní důraz na důkladné zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů a zajištění tak naplnění zásady materiální pravdy a zásady vyšetřovací § 50 odst. 3 správního řádu (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010-132). V souvislosti se správním trestáním lze dále odkázat na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, podle nichž „*v řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku...*“.

27. V kontextu shora uvedených východisek nelze v projednávané věci dospět k jinému závěru, než že právě nastíněným procesním zásadám správní orgány v řízení nedostály.
28. V projednávané věci žalovaný za stěžejní důkaz spáchání správního deliktu považoval dodací listy I. a II., v nichž chybí údaj o tom, že tlumičový olej byl značkován a barven, jak vyžaduje § 52 odst. 4. ZSD, a dále skutečnost, že žalobkyně nedisponuje veřejnoprávním povolením ke značkování olejů. Na podporu svých závěrů o spáchání deliktu pak žalovaný odkázal také na několik vyjádření žalobkyně. V první řadě je třeba konstatovat, že absence údajů o značkování a barvení oleje na dodacích listech, byť je tento údaj jejich zákonnou náležitostí, neprokazuje bez dalšího skutečné spáchání vytýkaného deliktu žalobkyní. Pokud žalovaný disponoval pouze podklady, z nichž většinu tvořila vyjádření samotné žalobkyně, je zjištění skutkového stavu ohledně spáchání deliktu nedostatečné a v rozporu se shora uvedenými zásadami. Krajský soud tak postrádá podklady, na základě kterých dospěl správní orgán k jednoznačnému závěru, že tlumičový olej, který žalobkyně poslala do volného daňového oběhu, nebyl značkován a barven.
29. Správní orgány dále nezjistily dostatečně skutkový stav ani stran charakteru tlumičového oleje, tj. zda je či není mazivem, a vlivu barvení a značkování na jeho použití; vyjasnění těchto otázek je přitom v projednávané věci zcela zásadní ve smyslu možnosti dopadu shora uvedených zákonných výjimek na daný tlumičový olej. Na jedné straně je zde stanovisko správních orgánů ohledně tlumičového oleje, které jej za mazivo nepovažují, a na straně druhé proti tomu stojí důkazní prostředky předkládané žalobkyní v průběhu správního řízení (znalecký posudek Ing. Tresnera, odborná vyjádření ENEOS Europe Limited, společnosti KYB, VŠCHT v Praze, stanovisko Ministerstva dopravy), z nichž se podává, že tlumičový olej je mazivem a barvení a značkování je na závadu jeho použití. Vzhledem k tomu, že zde vyvstal takový skutkový rozpor, který bylo nutné objasnit, aby mohl být učiněn závěr o tom, zda je či není tlumičový olej mazivem a zde je na něho tedy uplatnitelná výjimka ze značkování a barvení, což ve svém důsledku má zásadní vliv na existenci správního deliktu žalobkyně, bylo na správních orgánech, aby tyto důvodné pochybnosti dalším dokazováním odklidily. Správní orgány však namísto toho všechny důkazní prostředky předložené žalobkyní pro nadbytečnost odmítly. Nelze přitom přehlédnout, že správní orgány se v odůvodnění rozhodnutí zabývaly tím, proč dané důkazy neprovedly a proč jsou nadbytečné, současně se však v určité míře jaly tyto důkazy hodnotit po věcné stránce, což je zjevný procesní nonsens a nutno to označit za vadu dokazování.

30. Správní orgány se tak měly podrobněji zabývat důkazy předloženými žalobkyní, neboť ty ve vzájemné souvislosti vyvolávaly přinejmenším důvodné pochybnosti o charakteru tlumičového oleje, tedy o tom, zda ho lze podřadit pod maziva, a o tom, jaký vliv má případné barevní a značkování na užité vlastnosti tlumičového oleje. V případě, že žalovaný vytýkal vady předložených důkazů, měl se v první řadě pokusit o jejich odstranění, a v případě, kdy považoval žalobkyní předložené důkazy za nadbytečné, měl opatřit důkazy, prokazující skutkový stav bez důvodných pochybností, které zjistil vlastním šetřením, nic takového však správní orgán neučinil. Vzhledem k tomu, že zásadním předmětem sporu je otázka, zda se na tlumičový olej vztahují zákonné výjimky z jeho značkování a barevní, k jejímuž zodpovězení je stěžejní zjištění, zda je tlumičový olej mazivem či nikoliv a zda je mu barvení a značkování na závadu, měly se správní orgány zaměřit právě na zjištění těchto skutečností, o nichž nejsou důvodné pochybnosti. Zároveň je krajský soud toho názoru, že zjištění charakteru tlumičového oleje je otázkou skutkovou, a nikoliv právní, jak se domnívá žalovaný. V dalším řízení by se tak žalovaný zaměřit na doplnění dokazování ohledně jednoznačného zjištění charakteru tlumičového oleje. Na uvedeném nic nemění ani okolnost, že znalecký posudek Ing. Tresnera, kterého se dovolávala žalobkyně, skutečně nesplňuje některé formální náležitosti. Ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014-48, který se týká znaleckého posudku předloženého účastníkem správního řízení, vyplývá, že aby bylo možné na posudek ve správním řízení, který předložil účastník (tedy ne takový, který byl zadán správním orgánem dle § 56 správního řádu) nahlížet jako na důkaz znaleckým posudkem, musí tento splňovat náležitosti podle § 127a občanského soudního řádu. Mezi tyto patří i „doložka znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého posudku“. Pokud znalecký posudek takovou doložku nemá, nelze jej sice osvědčit jako důkaz znaleckým posudkem, nebrání to však v žádném případě jeho použitelnosti coby běžného listinného důkazu. Správním orgánům pak nic nebrání v tom, pokusit se o zajištění formální bezvadnosti znaleckého posudku, když posuzovaná skutková otázka je zjevně otázkou vysoce odbornou, o čemž může svědčit i fakt, že předmětný soudní znalec je jediným znalcem zapsaným s odpovídající specializací (tribotechnika).
31. Posudek předložený žalobkyní takovou doložku neobsahuje. Tudíž se podle mě na něho má pohlížet jako na běžný listinný důkaz.
32. A tak nelze správnímu orgánu vytýkat, že jím uváděné vady posudku neodstranil např. právě výslechem znalce, podle mě.
33. V případě, že by správní orgány na základě řádně provedeného dokazování následně dospěly k závěru, že tlumičový olej mazivem není, pak je namístě, aby se zaobíraly otázkou existence zavinění na straně žalobkyně. Pokud žalobkyně disponovala ještě před propuštěním tlumičového oleje do volného daňového oběhu dobrozdáním Ministerstva dopravy ohledně charakteru tlumičového oleje, které jej označilo za mazivo ve smyslu zákona o provozu, je otázkou, zda měla a mohla vědět, že svým jednáním případně porušila zájem chráněný zákonem. Formální povaha tohoto vyjádření Ministerstva dopravy (forma prostého e-mailu, absence hlavičky apod.) nemůže být sama o sobě důvodem pro odmítnutí tohoto důkazu, který svědčí ve prospěch žalobkyně. V případě, že by správní orgány v dalším řízení dospěly k závěru, že tlumičový olej není mazivem ve smyslu zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích, a žalobkyně tak naplnila

objektivní znaky skutkové podstaty přestupku, budou se muset pečlivě zabývat subjektivní stránkou přestupku, tj. tím, zda žalobkyně případně jednala zaviněně.

34. K žalobnímu bodu týkajícímu se výkladu vyhlášky ustanovující další výjimku z barvení a značkování olejů, kdy platí, že nesmějí být barveny a značkovány minerální oleje, kterým je to na závadu (§ 134b odst. 2 písm. e) ZSD), konstatuje krajský soud následující. Seznam těchto olejů, kterým je značkování a barvení na závadu, je podle zákonného zmocnění (§ 134b odst. 3 ZSD) stanoven vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. 61/2007 Sb. V předmětné vyhlášce byl do konce roku 2020 uveden také tlumičový olej, který od 1. 1. 2021 již v seznamu uveden není. Ze stanoviska žalovaného ze dne 10. 12. 2020 č. j. 63167/2020-900000-231, vyplývají důvody, proč byl tento tlumičový olej se seznamu vyřazen: „*Novelou vyhlášky č. 61/2007 Sb. (novelizace vyhlášky č. 169/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 61/2007 Sb., kterou se stanoví podrobnosti značkování a barvení vybraných minerálních olejů a značkování některých dalších minerálních olejů, ve znění vyhlášky č. 211/2012 Sb.) dochází od 1. 1. 2021 ke změně v příloze č. 3 a to mimo jiné např. k vypuštění minerálních olejů 2710 19 41 podpoložky KN. Důvodem této právní úpravy je snaha o eliminaci zneužití minerálních olejů, jež nejsou upraveny jako pohonné hmoty, ale jsou určeny po příslušných úpravách pro jiné speciální použití. Jako další cíl byla definována snaha dosáhnout ozdravení trhu s pohonnými hmotami a částečně eliminovat nekalou konkurenci v této oblasti, což se také kladně projeví na konkurenceschopnosti obchodníků s pohonnými hmotami. Nezanedbatelným efektem je i celkové snížení škodlivých emisí ovzduší z motorových vozidel*“. Za situace, kdy zákonný předpis explicitně stanoví, že podzákonný předpis, vyhláška, v seznamu určí ty oleje, kterým je barvení a značkování na závadu, avšak následně je ze seznamu vyloučen olej z jiného než zákonem stanoveného důvodu, vyvstává otázka, zda vyhláška jako prováděcí právní předpis nebyla vydána mimo zákonný rámec.
35. Na základě výše uvedeného má krajský soud za to, že se měly správní orgány zabývat otázkou, zda byla vyhláška vydána v mezích zákona, resp. zda ministerstvo při jejím vydání nepřekročilo zákonné zmocnění. Zabývat by se tak především měly tím, zda vyřazení tlumičového oleje ze seznamu olejů stanoveného vyhláškou bylo učiněno z důvodu, že mu již barvení a značkování není na závadu, anebo zda se jednalo o důvody odlišné, např. ty uvedené ve stanovisku žalovaného. Až budou mít tuto otázku postavenou na jisto, pak z toho mohou vyvodit závěr o aplikaci či neaplikaci dané vyhlášky; v případě, že by se zjistilo, že barvení a značkování je na závadu použití tlumičového oleje, vedlo by takové zjištění nutně k závěru o nezákonnosti předmětné vyhlášky; správní orgány by ji v takovém případě neaplikovaly.
36. Jako nedůvodnou shledává krajský soud námitku nenařízeného ústního jednání, se kterou se žalovaný vypořádal na straně 10 a 11 napadeného rozhodnutí. Krajský soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že v daném případě je nařízení ústního jednání fakultativní, a je to správní orgán, který je oprávněn rozhodnout, zda ústní jednání nařízeno bude, či věc bude rozhodnuta bez jeho nařízení. Ze správního spisu pak vyplývá, že žalobkyně měla dostatek možností i času se v řízení vyjádřit a nebyla tak nekonáním ústního jednáním zkrácena na svých právech.
37. Namítá-li žalobkyně, že ve správním řízení nebyly respektovány základní zásady správního trestání, tyto námitky se poněkud míjí s procesní situací v projednávané věci. Zásady *in dubio mitius* a *in dubio pro reo* se použijí tam, kde správní orgán po vyhodnocení důkazů dospěje k závěru, že zůstávají pochybnosti o skutkovém stavu věci. V předmětném

případě však správní orgán pochybnosti o skutkovém stavu neměl (ovšem ze shora vyložených důvodů zcela nesprávně), proto nebyla nastolena situace pro uplatnění uvedených zásad. Samozřejmě ale nelze vyloučit, že bude nutno tyto zásady zvažovat po řádně provedeném doplněném dokazování v dalším řízení před správními orgány.

VII. Závěr a náklady řízení

38. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobkyní jsou důvodné. Správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci stran charakteru tlumičového oleje, zda je či není mazivem, a stran důvodu, proč byl vyřazen se seznamu vyhlášky, a to mimo jiné v důsledku vady dokazování, když neprovedly důkazy předložené žalobkyní a neopatřily důkazy zjištěné vlastním šetřením, které by potvrdily jejich závěry. Správní orgány tak nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když přinejmenším ve shora popsáných otázkách důvodné pochybnosti přetrvávají a vyžadují doplnění dokazování, jež by přesahovalo rámec přezkumného soudního řízení správního, neboť soud by dalším dokazováním nahrazoval činnost správního orgánu, což není jeho úlohou. Pro uvedené vady řízení krajský soud napadené řízení žalované zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému.
39. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení správní orgány doplní dokazování ve směru zjištění naplnění objektivní stránky správního deliktu, tedy v otázce značkování a barvení tlumičového oleje a především v otázce naplnění zákonných výjimek z povinnosti značkování a barvení. Takto správní orgány především postaví najisto, zda je tlumičový olej mazivem ve smyslu zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích, a zda je – bez ohledu na znění prováděcí vyhlášky – značkování a barvení na závadu použití tlumičového oleje. V návaznosti na zjištění ohledně naplnění objektivní stránky se pak správní orgány budou zabývat i subjektivní stránkou, tj. tím, zda a v jaké míře žalobkyně případně jednala zaviněně.
40. O nákladech řízení rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšné žalobkyni přiznal proti žalovanému náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč, nákladů za právní zastoupení advokátem – mimosmluvní odměny ve výši 9 300 Kč za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996, advokátního tarifu (příprava a převzetí právního zastoupení, žaloba, účast na ústním jednání dne 1. 2. 2013), náhradu hotových výdajů za 3 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, náhradu cestovních výdajů ve výši 1 940,16 Kč v souvislosti s ústním jednáním soudu dne 1. 2. 2013 podle § 13 odst. 1 advokátního tarifu, náhradu za promeškaný čas advokáta v souvislosti s cestou na ústní jednání soudu dne 1. 2. 2013 a zpět ve výši 600 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu, a náhradu za daň z přidané hodnoty ve výši 2 675,43 Kč podle § 14a advokátního tarifu. Krajský soud nepřiznal náhradu nákladů právního zastoupení za repliku ze dne 21. 12. 2022, neboť toto podání bylo v zásadě opakováním žalobní argumentace a novou stěžejní argumentaci nepřineslo; nejedná se tak o důvodně vynaložené náklady ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. Důvodně vynaloženými náklady nebyly ani náklady na soudní poplatek za podání návrhu

na přiznání odkladného účinku žalobě v částce 1 000 Kč, neboť soud tento návrh neshledal důvodným.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Pardubice 1. února 2023

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu